

Toetsingsadvies
over het milieueffectrapport
Voorbehandelen en bijstoken van papierslib
op het Amercentralecomplex te Geertruidenberg

24 september 1997

825-55

1

2

ISBN 90-421-0257-8
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
445751

uw brief
d.d. 11 juni 1997

ons kenmerk
U662-97/Ra/bh/825-56

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieueffect-
rapport Voorbehandelen en bijstoken van
papierslib op het Amercentralecomplex te
Geertruidenberg

doorkiesnr.
(030) 234 76 35

Utrecht,
24 september 1997

Met bovengenoemde brief stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het voorbehandelen en bijstoken van papierslib op het Amercentralecomplex te Geertruidenberg. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Voorbehandelen en bijstoken van papierslib
op het Amercentralecomplex te Geertruidenberg

In afschrift aan: Ministerie van Verkeer en Waterstaat, directie Zuid-Holland

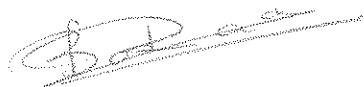
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Voorbehandelen en bijstoken
van papierslib op het Amercentralecomplex te Geertruidenberg

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
het voorbehandelen en bijstoken van papierslib op het Amercentralecomplex te Geertruiden-
berg,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (coördinerend bevoegd gezag) door
de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

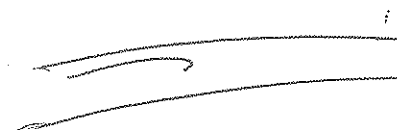
de werkgroep m.e.r. Voorbehandelen en bijstoken van papierslib op het Amercentrale-
complex te Geertruidenberg

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 24 september 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting	2
3. Opmerkingen over het MER ten behoeve van de besluitvorming	2

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 juni 1997, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving van de toetsingsprocedure in de Staatscourant nr.115 d.d. 20 juni 1997
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

7

1. INLEIDING

De N.V. Elektriciteits-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ) heeft het voornemen om in haar kolengestookte eenheden 8 en 9 van de Amercentrale te Geertruidenberg, maximaal 300.000 ton paperslib (droge stofgehalte 50%) per jaar bij te stoken. Na droging van een deel van het slib zal het door middel van bijstoken worden omgezet in elektriciteit. De niet-verbrande bestanddelen zullen samen met de kolenreststoffen worden hergebruikt als bouwstof voor diverse toepassingen.

Er is een milieueffectrapport (MER) opgesteld voor dit voornemen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag op grond van de Wet milieubeheer (Wm).

Per brief van 11 juni 1997 (bijlage 1) verzocht de provincie Noord-Brabant de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) te adviseren over de inhoud van het MER. Het MER en de vergunningaanvraag werden op 20 juni 1997 openbaar gemaakt (bijlage 2). Het toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De leden van de werkgroep (zie bijlage 3) treden op namens de Commissie voor de m.e.r. en worden daarom verder in dit rapport 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie biedt om bij de besluitvorming over (het m.e.r.-plichtige besluit) het milieubelang een voldoende plaats te geven, en daarbij op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER¹], zoals vastgesteld op 6 december 1996;
- op eventuele onjuistheden²];
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER³].

Bij het opstellen van haar advies heeft de Commissie de via de provincie ontvangen inspraak betrokken (zie bijlage 4).

In dit advies wordt in hoofdstuk 2 het oordeel over het MER weergegeven en toegelicht. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie opmerkingen over het MER met aanbevelingen/conclusies die bij de besluitvorming of bij de evaluatie achteraf van belang zijn.

---

1 Wm, artikel 7.23, lid 2.
2 Wm, artikel 7.23, lid 2.
3 Wm, artikel 7.10

9

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

Het MER geeft een goed inzicht in de voorgenomen activiteit, de alternatieven en de daaraan verbonden milieugevolgen. De Commissie is derhalve van oordeel dat het MER **voldoende** informatie biedt om het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij het besluit over het bijstoken van papierslib in eenheid 8 en/of 9 van de Amercentrale te Geertruidenberg.

2.2 Toelichting

In de probleem- en doelstelling van het MER wordt het voornemen voldoende gemotiveerd.

In de richtlijnen is gevraagd het voornemen af te wegen tegen andere verwerkingswijzen van papierslib met behulp van de zogenoemde ladder van Lansink. De afweging in het MER is volgens de Commissie voldoende.

De verschillen tussen verbranding van papierslib in een afvalverbrandingsinstallatie en een electriciteitcentrale zijn inzichtelijk gemaakt.

De Commissie acht voldoende onderbouwd dat vergisting op dit moment geen beter alternatief is, gezien het onzekere rendement, de onduidelijkheid over de verwerking van de reststoffen en grote investeringen.

Indien in de toekomst andere verwerkingsmethoden voor hergebruik van papierslib ontwikkeld worden, kan het initiatief voor het bijstoken van papierslib vrij makkelijk plaats maken voor andere initiatieven. Dit komt enerzijds door de gefaseerde uitvoering en anderzijds doordat eenheid 8 van de Amercentrale volgens de planning na 2006 niet meer in werking zal zijn. Hierdoor kan papierslib beschikbaar komen voor verwerkingsmethoden hoger op de ladder van Lansink.

De Commissie is van oordeel dat het MER voldoende informatie geeft over de gevolgen van dit initiatief op de emissie van NO_x, SO₂ en stof, in relatie tot de normen opgenomen in het Besluit Emissie-eisen Stookinstallaties en de overige milieugevolgen.

3. OPMERKINGEN OVER HET MER TEN BEHOEVE VAN DE BESLUITVORMING

Bij de plannen voor het verbranden van papierslib zijn zowel eenheid 8 en eenheid 9 van de Amercentrale betrokken. Wat van belang is bij de besluitvorming over dit project en wat nog niet in dit MER vermeld wordt, is dat er ondertussen eveneens de vergunningaanvraag- en m.e.r.-procedure loopt voor het voornemen om afvalhout te vergassen en bij te stoken in eenheid 9 van de

Amercentrale⁴]. De Provincie Noord-Brabant heeft mondeling te kennen gegeven de besluitvorming over deze twee initiatieven op elkaar te zullen afstemmen en geen toestemming te zullen geven voor het zowel bijstoken van papierslib als het vergassen van afvalhout in één eenheid. In verband hiermee vermeldt EPZ in het MER 'Afvalhoutvergassing Amercentrale eenheid 9' voor het bijstoken van papierslib te opteren voor eenheid 8.

- Gezien de complexiteit van het proces bij toevoeging van meerdere afvalstoffen, onderschrijft de Commissie het provinciale standpunt dat er per eenheid slechts één vorm van bijstoken plaatsvindt. Gezien de aanwezigheid van een DeNO_x-installatie in eenheid 8, zal in deze eenheid de extra emissie van NO_x ten gevolge van het bijstoken van papierslib flink gereduceerd kunnen worden. Uiteraard dienen de effecten, met name emissiegegevens, van afvalhoutvergassing in eenheid 9 hiernaast geplaatst te worden voor een goede afweging van welke activiteit in welke eenheid plaats gaat vinden. De Commissie gaat er van uit dat de informatie beschikbaar in dit en bovengenoemd MER een dergelijke afweging mogelijk maakt.

In het MER is de verwachte verandering in de emissies ten gevolge van het initiatief beschreven. Deze veranderingen zijn over het algemeen zeer klein doordat de hoeveelheid papierslib hooguit 10% van de totale brandstof beslaat en er dus sprake is van een verdunningseffect.

- Hoewel dit niet verplicht is, acht de Commissie het zinvol om voor de besluitvorming de emissie van het bijstoken van papierslib te berekenen als een zelfstandige activiteit en de berekende concentraties af te zetten tegen de normen uit het 'Besluit lucht-emissies afvalverbranding' (BLA).

Het MER vermeldt dat proefnemingen met bijstoken geleid hebben tot een hogere NO_x-concentratie in het rookgas, wat geweten wordt aan de nog niet geoptimaliseerde ketelinstellingen.

- De Commissie acht het reëel dat bij de optimale ketelinstelling de NO_x-concentratie gelijk blijft aan de huidige situatie. Proeven dienen dit echter nog uit te wijzen en de Commissie adviseert dan ook om deze in een vroeg stadium van het evaluatieprogramma op te nemen.

Met betrekking tot de geluidbelasting van extra vrachtwagenbewegingen is de in het MER geleverde informatie niet eenduidig. De cijfers op de MER pagina's 4.24, 5.19, 5.20 en 5.21 en in de vergunningaanvraag Wm, bijlage B, pagina's 3 en 14 komen niet met elkaar overeen. De Commissie verwacht evenwel dat de geluidbelasting in de woonomgeving binnen de toegestane norm zal blijven. De hinderbeleving ten gevolge van de toename van het aantal vrachtwagenbewegingen kan in de praktijk echter aanzienlijk zijn.

- De Commissie acht het wenselijk om bij de besluitvorming meer duidelijkheid te hebben over het werkelijke aantal vrachtwagenbewegingen per activiteit per dag en over de optimale routing ter minimalisatie van de geluidsoverlast voor bewoners van Geertruidenberg.

---

4 Zie het toetsingsadvies van de Commissie d.d 24 september 1997 over het milieueffectrapport 'Afvalhoutvergassing op de Amercentrale te Geertruidenberg'.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
Voorbehandelen en bijstoken van papierslib op het
Amercentralecomplex te Geertruidenberg

(bijlagen 1 t/m 4)

G. R. O. e. n

13

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 juni 1997 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

13 JUNI 1997

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90161
6200 MC 's-Hertogenbosch
Telefax: (073) 612 35 65
Telefoon (073) 681 28 12

Ons kenmerk: 445751

Uw kenmerk: -

Doorkiesnr.: 6812732

Afdeling : LGM

Bijlagen : 18

Datum : 11 juni 1997

Onderwerp : Ontvangstbevestiging en
bekendmaking Milieu-effectrapport
(MER) en aanvraag om vergunning
ingevolge de Wet milieubeheer.

Commissie voor de
milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen:	11 JUNI 1997
nummer:	813-97
dossier:	825-15,26,27,28,29,30
kopie naar:	Od/Sc/Rw/Br/ab (6)

Geachte commissie,

Hierbij delen wij u mede dat de bekendmaking van de ontvangst van de aanvraag om vergunning krachtens de Wet milieubeheer en de daarbij behorende milieu-effectrapportage van NV Electriciteits-Produktie maatschappij Zuid-Nederland EPZ te Eindhoven voor het voorbehandelen en bijstoken van papierslib op het Amercentralecomplex aan de Amerweg te Geertruidenberg, zal plaatsvinden op 20 juni 1997 in de dagbladders en in de Nederlandse Staatscourant.

Bijgaand treft u aan: 6 exemplaren van de vergunningaanvraag, het milieu-effectrapport en de bijbehorende kennisgeving.

Indien daarom wordt verzocht zullen wij, binnen de termijn waarin de stukken tervisie liggen, een openbare zitting beleggen, waarin een ieder in de gelegenheid wordt gesteld om mondeling opmerkingen te maken naar aanleiding van het MER.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de volledigheid en de juistheid van het MER.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van het bureau
Procesindustrie en Afvalverwerking,

mr. B. Oosterbroek.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 115 d.d. 20 juni 1997

Wet milieubeheer

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken het volgende bekend. Op 21 maart 1997, laatstelijk aangevuld op 23 mei 1997, is bij hen vergunning krachtens bovengenoemde wet aangevraagd met het daarbij behorende milieu-effectrapport door de NV Elektriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ te Eindhoven voor het voorbehandelen en bijstoken van papierslib op het Amercentralecomplex aan de Amerweg te Geertruidenberg.

Aanvraag, het MER en bijbehorende stukken liggen vanaf 23 juni 1997 gedurende vier weken ter inzage in:

- het gemeentehuis van Geertruidenberg, op werkdagen van 9 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur en bovendien op donderdag van 18 tot 21 uur na telefonische afspraak met de afdeling Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van de gemeente Geertruidenberg
- de bibliotheek van het provinciehuis, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch op werkdagen van 9 tot 17 uur.

Tot en met 21 juli 1997 kunnen schriftelijke opmerkingen naar aanleiding van het MER worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, Brabantlaan 1, 5216 TV 's-Hertogenbosch.

Men kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Het indienen van bedenkingen naar aanleiding van de aanvragen is in deze fase van inspraak niet mogelijk.

Indien daarom wordt verzocht zal, binnen de termijn waarin de stukken ter visie liggen, een openbare zitting worden belegd, waarin eenieder in de gelegenheid wordt gesteld om mondeling opmerkingen te maken naar aanleiding van het MER. Indien u hiervan gebruik wenst te maken dient u dit voor 14 juli 1997 telefonisch te melden aan de heer H.F. van Gaal van de dienst Waterstaat Milieu en Vervoer (073-6812732).

Tot zes weken nadat de beschikking van Gedeputeerde Staten is bekendgemaakt, blijven de stukken tijdens kantooruren ter inzage liggen.

's-Hertogenbosch, juni 1997

Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Elektriciteits-Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (coördinerend bevoegd gezag) en Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2 en 22.3

Activiteit: Bij de verwerking van oud papier tot grondstof voor nieuwe papierproducten komt paperslib vrij: kortvezelige massa, die niet meer bruikbaar is voor papierbereiding. Het slib wordt in de papierfabrieken door flotatie, flocculatie en indikking uit de afvalwaterzuiveringsinstallaties afgescheiden; het is of was gebruikelijk dit slib daarna te storten. Bij aanvang van het initiatief werd verwacht dat er voor paperslib een stortverbod zou worden ingesteld.

De EPZ heeft plannen ontwikkeld om in haar kolengestookte eenheden 8 en 9 van de Amercentrale te Geertruidenberg paperslib bij te stoken. Na droging van een deel van het slib zal het door middel van bijstoken worden omgezet in elektriciteit. Het volume paperslib waar het om gaat is maximaal 300.000 ton (bij een vochtgehalte van 50% op gewichtsbasis) op jaarbasis, afkomstig van Nederlandse papierfabrieken. Het voornemen past in het nationaal beleid om zowel te storten afvalstromen te verminderen als om minder fossiele brandstoffen te gebruiken. In 1995 heeft EPZ, met toestemming van de provincie, op proef paperslib bijgestookt dat van de Edet-fabriek in Tilburg afkomstig was. De emissies naar de lucht en het water en de kwaliteit van de kolenreststoffen zijn daarbij ook onderzocht. Het ligt in de bedoeling om zo snel als de benodigde vergunningen van kracht zijn, te beginnen met het bijstoken.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 20 september 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 19 november 1996

richtlijnen vastgesteld: 6 december 1996

kennisgeving MER: 11 juni 1997

toetsingsadvies uitgebracht: 24 september 1997

Bijzonderheden: op 1 augustus is het MER over het voornemen van EPZ om afvalhout te vergassen in Amercentrale eenheid 9 bekend gemaakt. Het toetsingsadvies over dit MER is eveneens op 24 september 1997 uitgebracht. De besluitvorming over beide initiatieven door bevoegd gezag zal op elkaar afgestemd worden.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ir. A. Kiestra

ir. J.M. Koppius-Odink

Secretaris van de werkgroep: drs. M. Odijk (richtlijnenfase), drs. B.C. Rademaker (toetsingsfase)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	970703	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	970728